

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 25 maart 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-011190 - gemeente Lingewaard
Activiteit : Herinrichting Bemmelse Waard aan Buitenpolder 26, 6685 Haalderen
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : K3Delta
Zaaknummer : 2017-011190

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van K3Delta BV, Wanraaij 2, 6673 DN Andelst, hierna te noemen de aanvrager, van 28 juli 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 28 juli 2017 ontvingen wij een aanvraag van K3Delta BV voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 1 doden en lid 4 verstoren of wegnemen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Rugstreppad.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang en ter bescherming van flora en fauna.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend. Wel is er een bestaande vergunning in het kader van de natuurbeschermingswet verleend door de Provincie Gelderland met kenmerk 2015-014343 van 14 juli 2016 voor meerdere werkzaamheden in de hele Bemmelse Waard. Aanvankelijk werd ontheffing aangevraagd voor hetzelfde plangebied en dezelfde werkzaamheden als in de vergunning. Op 23 maart 2016 is de aanvraag ingetrokken en gewijzigd in een aanvraag voor slechts een deel van de Bemmelse Waard.

Er wordt voor de Rugstreppad gebruik gemaakt van de gedragscode Zorgvuldig Winnen.

Op 22 februari, 14, 16, 19, 23 maart, 10 en 11 april 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij e-mail van 26 januari 2018 hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er is een zienswijze ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan K3Delta BV, Wanraaij 2 6673 DN Andelst;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Rugstreeppad (<i>Epidalea calamita</i> , synoniem: <i>Bufo calamita</i>)	Artikel 3.5 lid 1	Het opzettelijk doden of vangen	A&B
	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
	Artikel 3.6 lid 2	Het onder zich hebben of vervoeren	

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 van de Wnb: in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats,
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven op de kaarten in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 15 april 2023.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-011190.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-011190.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-011190.
10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Rugstreppad.
11. De deskundige op het gebied van de Rugstreppad houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-011190. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen en hoeveel er met welke methode zijn gevangen en waar deze zijn uitgezet.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Soortspecifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
13. De deskundige begeleidt in dit geval de planning van de werkzaamheden in verband met de tijdstippen waarop het terrein ongeschikt kan worden gemaakt en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd, zoals aangegeven onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*'. Daarnaast begeleidt de deskundige het verplaatsen en uitzetten van de Rugstreepadden op een voor hen geschikte andere plek binnen de Bemmelse Waard.
14. Als er al sprake is van voortplanting waar werkzaamheden beoogd zijn, dient met de uitvoering van de werkzaamheden gewacht te worden tot na de voortplantingsperiode en dient de locatie gemarkeerd te worden om de voortplantingslocatie te sparen. Aanvullend dient er een zone te zijn waarlangs de Rugstreepad de werklocatie ongehinderd kan verlaten, indien nodig afgezet met amfibieschermen.
15. Transportbewegingen en vervoer, nodig voor het beoogde project, dienen zodanig plaats te vinden dat er geen gevaar is voor het vallen van verkeersslachtoffers onder de Rugstreepadden. Hiertoe dienen onder begeleiding van de deskundige de ter plaatse meest geschikte maatregelen te worden genomen (rijplaten, route afzetten met amfibiescherm etc.).
16. Tijdens en na afloop van de werkzaamheden, dient door middel van beheer en onderhoud voorzien te worden in voldoende leefgebied voor de Rugstreepad voor de huidige populatie in de Bemmelse Waard.
17. Indien nodig voor het beschermen van soorten dient conform de gedragscode het werk direct te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met de contactpersoon van K3Delta en de deskundige ecologische begeleider.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De afgelopen jaren is de Bemmelse Waard uit het oogpunt van rivierveiligheid (Ruimte voor de Rivier) heringericht. Deze herinrichting is gestart in 2010 en omvatte een areaal van ongeveer 70% van de uiterwaard. Deze herinrichting is inmiddels uitgevoerd en afgerond in 2013. De samenwerkende partijen in de uiterwaard, K3Delta, Staatsbosbeheer en stichting Lingewaard Natuurlijk, hebben een plan opgesteld om te komen tot een verdere inrichting tot 100% van de uiterwaard. Het doel van de ingreep is onder andere het leveren van een positieve bijdrage aan de natuurwaarden. In het kader van het nieuwe plan is al een ontgrondingsvergunning afgeven, waarbij 6 jaar langer dan voorheen (tot 2026) zand gewonnen kan worden. De ontstane plassen worden vervolgens verondiept en er worden schuin aflopende oevers, ondiepten en eilanden aangelegd, zodat er meer areaal potentieel habitat ontstaat voor de instandhoudingsdoelen en biodiversiteit in het algemeen in de Bemmelse Waard. Uiteindelijk zal er 12 ha meer open wateroppervlakte zijn dan in de uitgangssituatie (van rond 2013). Er is een natuurvergunning voor het voorgenomen project verleend met zaaknummer 2015-014343 op 14 juli 2016.

De onderhavige ontheffing wordt aangevraagd voor de voorgenomen werkzaamheden op het voormalige installatieterrein, gelegen tussen de centrale en de westelijke zandwinplas. Hier werd voorheen het gewonnen zand geclassificeerd en tijdelijk opgeslagen. Het terrein wordt hier al jaren niet meer voor gebruikt, maar heeft een zandige bovengrond met resten van grind en pioniervegetatie. Tussen de toegangsweg en het terrein (westzijde) liggen met struweel en ruigte begroeide grondhopen. Daartussen is een verdichte laagte, waar regenwaterplassen blijven staan. Dit deel is geschikt biotoop voor de Rugstreepad. Er worden mogelijk nog hopen roofofgrond toegevoegd, maar de laagte met plassen en de bestaande grondhopen blijven intact. Het oostelijk deel van het voormalig installatieterrein wordt afgegraven ten behoeve van zandwinning. Er mag 6 jaar zand worden gewonnen. Daarvoor zal eerst beperkt ongeschikt materiaal van de bovenlaag opzij worden geschoven. Na de zandwinning zullen eilanden worden aangelegd.

De onderhavige ontheffingsaanvraag heeft géén betrekking op de hele Bemmelse Waard en het hele plan, waarvoor vergunning is verleend, maar alleen op de huidige voorgenomen werkzaamheden binnen de projectlocatie van het voormalige installatieterrein, zoals aangegeven in Bijlage 1.

Werkzaamheden in het kort:

- 2018, na de bouwvak opzijschuiven van ongeschikt materiaal in het oostelijk deel van het plangebied.
- Vervolgens: 2018 tot najaar 2024: zandwinning
- Vanaf eind 2024 verondieping, aanleg eilanden en inrichting plangebied.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Naast bureau-onderzoek (Waarneming.nl en Atlassen) heeft in 2015 natuuronderzoek plaatsgevonden op een aantal dagen in de hele Bemmelse Waard, o.a. op 30 september 2015 (rapport Bureau Waardenburg, Emond en Lensink, 2015). Op 22 juni 2017 is 's avonds aanvullend onderzoek gedaan om vast te stellen of de Rugstreepad nog steeds aanwezig is in het plangebied (Karels 2017). Het terrein is bezocht van 21:30u tot 23:15u bij een temperatuur van 21 °C.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

- Volgens waarneming.nl vindt rond het voormalig installatieterrein vanaf 2012 voortplanting van de Rugstreepad plaats.
- Enkele tientallen larven van Rugstreepad op 30 september 2015 in een regenwaterplas
- Koorzang (wijst op voortplanting) van Rugstreepad en een subadult op 22 juni 2017 (zie kaart bijlage 2)
- Geschikt leefgebied: Grondhopen geschikt als winterbiotoop voor Rugstreepad en daartussen een laagte waar regenwaterplassen lang genoeg blijven staan voor voortplanting aan de westkant van het plangebied.

Buiten het plangebied

- Voor Rugstreepad: Winterbiotoop in de winterdijk, het nieuwe fietspad rond het huidige installatieterrein, de grondhopen rond het voormalige installatieterrein en diverse overige geschikte plekken voor voortplanting, afhankelijk van het weer en de activiteiten die plaatsvinden. Geschikt biotoop in de Ambtswaard.
- Mogelijk in de directe nabijheid: Steenuil, Buizerd, Havik, Vleermuizen, Das, Bever, Poelkikker, Kamsalamander, Grote modderkruiper.

Niet waargenomen binnen het plangebied zijn:

- Vogels, vleermuizen, reptielen, overige amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door het afgraven van de bovenste laag gaat een deel van het leefgebied van de Rugstreeppad op het voormalig installatieterrein met voortplantings- en rustplaatsen verloren.

Het geschiktste habitat met winterverblijfplaats en voortplantingswater aan de westzijde blijft intact. Het aanwezige biotoop dat intact wordt gelaten komt na afgraven aan de rand van de plas te liggen. Verwacht wordt dat daardoor verbossing optreedt. Het huidige leefgebied voor de Rugstreeppad raakt door de uitvoering van het project bebost, overschaduwd en ongeschikt voor de Rugstreeppad. Wilgen en populieren kunnen zo snel groeien langs de nieuwe oevers, dat bebossing al binnen een jaar tot ongeschiktheid kan leiden. Daarmee gaan door het vormen van een nieuwe plas direct enkele toevallige rust- en verblijfplaatsen en binnen enkele jaren een terrein met geschikt leefgebied met rust- en verblijfplaatsen van de Rugstreeppad blijvend verloren.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

- Zand- en grondhopen binnen het projectgebied blijven in de winterperiode ongeroerd, waardoor de winterverblijfplaatsen door Rugstreeppad veilig gebruikt kunnen worden en doden en verwonden in de winterperiode voorkomen wordt.
- Volgens de gedragscode Zorgvuldig winnen wordt werkterrein buiten de broedperiode ongeschikt gemaakt en wordt vegetatie ook buiten het broedseizoen verwijderd. Verder wordt terrein ongeschikt gehouden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden om nieuwe broedgevallen te voorkomen. Daarmee wordt doden, verwonden en verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Er wordt gebruik gemaakt van de gedragscode Zorgvuldig Winnen die op 17 mei 2016 is goedgekeurd. De gedragscode geeft in grote lijnen aan dat voorafgaand aan het winnen van delfstoffen een werkterrein van tevoren ongeschikt moet worden gemaakt voor amfibieën en dat dit niet in de voortplantings- of winterperiode moet geschieden. De gedragscode vormt geen vrijstelling voor soorten uit de Habitatrictlijn waarvoor verbodsbepalingen worden overtreden.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en de gedragscode niet op alle soorten en activiteiten van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. In grote lijnen zijn de maatregelen erop gericht om de Rugstreeppadden weg te vangen en te verplaatsen en het geschikte leefgebied aan de westzijde binnen de projectlocatie te ontzien. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

1. In 2018 blijft de projectlocatie nog beschikbaar voor de voortplanting van de Rugstreeppad. Het huidig geschikt leefgebied met voortplantingsbiotoop en grondhopen ten oosten van de toegangsweg en in het westen van het projectgebied, blijft intact. Mogelijk worden nog hopen roofgrond erbij gestort, maar de werkzaamheden houden het gebied even geschikt. Alleen het oostelijk deel van het projectgebied wordt vergraven en aangetast.
2. Grondhopen blijven op het hele installatieterrein onaangetast in de winterperiode. (Ongeveer van november tot half maart en in overleg met een deskundige nader te preciseren).
3. Bij werken in de zomerperiode wordt erop toegezien dat de functionaliteit voor winterverblijfplaatsen op orde blijft.
4. Voorafgaand aan de werkzaamheden die ná de bouwvak in 2018 starten, worden potentiële voortplantingswateren, voorafgaand aan de voortplantingsperiode, ongeschikt gemaakt. De voortplantingsperiode dient door een deskundige vastgesteld te worden, evenals het moment waarop plassen ongeschikt kunnen worden gemaakt.
5. Minder dan een maand en liefst zo kort mogelijk tevoren, dient het werkterrein afgezocht te worden op het voorkomen van Rugstreeppad.
6. Eventueel aanwezige dieren worden gevangen en verplaatst naar de Ambtswaard onder begeleiding van een deskundige.
7. Actief zoeken en wegvangen vindt plaats, totdat de deskundige aangeeft dat het werkterrein vrij is van Rugstreeppadden.
8. De deskundige bepaald of er amfibieschermen moeten worden geplaatst om het terrein vrij te houden van Rugstreeppad en om doden en verwonden te voorkomen.
9. Alle maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige ecooloog.
10. De begeleidende deskundige houdt de planning en tijdsfases in de gaten, van de werkzaamheden, de maatregelen en de samenhang met de te verwachten activiteiten van de Rugstreeppad in verband met de weersomstandigheden.
11. Alle te nemen maatregelen worden vastgelegd in een werkprotocol dat op de werklocatie aanwezig is.
12. De contactpersoon voor de uitvoering van het werk is bij iedereen bekend
13. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerende op de projectlocatie dienen van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte te zijn. Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform de beschermende maatregelen in deze ontheffing en in het werkprotocol conform de gedragscode Zorgvuldig Winnen worden uitgevoerd. Getroffen maatregelen worden conform voorschrift 11 van deze ontheffing en de Gedragscode Zorgvuldig winnen in een logboek vastgelegd.
14. In gevallen waarin het niet mogelijk is de aangegeven beschermende maatregelen te treffen of soorten worden aangetroffen waar geen maatregelen voor zijn beschreven, moet direct advies van een ter zake kundige worden ingewonnen.
15. Om het plangebied over land te bereiken dient uitsluitend gebruik te worden gemaakt van bestaande wegen en paden.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de Rugstreeppad, voor Artikel 3.5 lid 4 en de belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende voor het projectgebied uit de aanvraag.

Aanvankelijk werd een ontheffingsaanvraag ingediend voor werkzaamheden (ontgraven grond, herinrichting, ander beheer van de Ambtswaard) voor de hele Bemmelse Waard.

Als onderbouwing van de ontheffingsaanvraag werd hetzelfde natuuronderzoek aangeleverd dat ook diende voor de vergunning (Natuurtoets Herinrichting Bemmelse Waard, D. Emond en R. Lensink, Bureau Waardenburg, 22 oktober 2015). In deze natuurtoets staan een aantal conclusies, waardoor wij vragen hebben gesteld naar de niet-aangevraagde soorten. Van een aantal soorten kan niet worden uitgesloten dat deze in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. Ook is er geen duidelijke beschrijving van de werkzaamheden binnen en buiten de projectlocatie en of er al dan niet effecten op beschermde soorten zullen optreden. Hieronder volgt puntsgewijs de situatie per soortgroep voor de Bemmelse Waard naar aanleiding van de Natuurtoets, de NDFF en de nieuwe Wnb:

Per soortgroep

- **Planten:** Mogelijk komen nieuwe beschermde soorten voor; Groot spiegelklokje, Akkerboterbloem. Groeiplaatsen van beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen op percelen waar grootschalige graafwerkzaamheden zijn beoogd. Vraag blijft of ander beheer, waterregime etc. mogelijke standplaatsen op andere percelen kan beïnvloeden.
- **Vogels:** In 2015 was op 300 meter van de om te vormen percelen een nest van de Steenuil. Er is niet vastgesteld of de Steenuil nog aanwezig is. Binnen de Bemmelse Waard zijn in 2017 drie territoria van de Buizerd en één van de Havik vastgesteld. Omdat er wordt omgevormd van landbouw naar meer natuurlijk areaal, wordt aangenomen dat er voor de soorten geen negatieve effecten zijn. De vogels hebben geen baat bij open water. Ook wordt er geen rekening gehouden met de periode dat er nog geen geschikte gebieden zijn aangelegd. Dat gaat pas gebeuren na 6 jaar zandwinning. Volgens de aanvraag wordt er 60 ha van de Bemmelse Waard veranderd en blijft er uiteindelijk netto 12 ha meer open water over dan in de huidige situatie. Wat ontbreekt is een beschrijving van de werkzaamheden en wat er tussentijds verandert; hoe groot is het maximaal aanwezige wateroppervlak, vóórdat er weer verondiept wordt en er weer oevers en eilanden worden aangelegd? Zijn er mogelijk tussentijds wel negatieve effecten voor de Havik, de Buizerd en de Steenuil?
- **Vleermuizen:** ouder vleermuisonderzoek is volgens de aanvrager wel uitgevoerd, maar niet aangeleverd. Aangeleverd onderzoek is beperkt tot mogelijke effecten op boombewonende vleermuizen op 3 locaties. Aanvankelijk zou er geen bos gekapt worden, maar dat gaat wel gebeuren. Er zijn in 2015 twee onderzoeksrondes uitgevoerd in de paartijd op de drie locaties waar kapwerkzaamheden rond de zandwinplas uitgevoerd gaan worden. In de winter van 2017/2018 zijn de te kappen bomen nogmaals onderzocht op holtes die potentieel geschikt zijn als kraamverblijfplaats. In december 2017 zijn geen voor vleermuizen geschikte kraamverblijfplaatsen aangetroffen. De vraag blijft wat voor functie (de rest van) de Bemmelse Waard heeft voor vleermuizen en wat verloren gaat aan mogelijke verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes. Ook is onduidelijk of er mogelijk lichtverstoring zal optreden.
- **Grondgebonden zoogdieren:** Bever en Das. De Das was volgens de aanvrager nog niet structureel aanwezig in de Bemmelse Waard in 2015. Deze is nu wel aanwezig en is op cameraval vastgelegd in 2017. Het is nog niet duidelijk waar eventuele burchten zijn. Omdat ervan wordt uitgegaan dat omvorming niet negatief zal zijn voor de Das, wordt niet ingegaan op een mogelijke noodzaak voor een ontheffing.

Het is echter niet duidelijk wat de aanvrager in dit geval verstaat onder omvorming, noch waar de Das verblijfplaatsen heeft of wissels of foerageergebied. Ook voor de Das geldt dat meer open water tot een achteruitgang van leefgebied leidt. De vraag blijft of er in dit geval wel of niet negatieve effecten zijn op de Das. Volgens de aanvrager zijn er geen negatieve effecten op de Bever. De aanvrager gaat niet in op de verblijfplaatsen van de Bever, de foerageermogelijkheden of de voorgenomen werkzaamheden. Het is niet mogelijk een inschatting te doen over mogelijk negatieve effecten voor de Bever. Er is wel aangegeven dat één bosje met Bever nu niet gekapt wordt.

- Amfibieën. Kamsalamander, Poelkikker: De soorten komen voor in de Bemmelse Waard en er is geen nader onderzoek naar gedaan. Volgens de aanvrager komt de Kamsalamander alleen voor in de laagdynamische delen en is deze te verwachten langs de winterdijk. Binnen 250-300 meter van de winterdijk vindt alleen omvorming naar een natuurlijker beheer plaats, waardoor geen effecten op de Kamsalamander worden verwacht. De Poelkikker komt voor in de Ambtswaard, waar door zandwinning in het oostelijk deel enkele greppels verdwijnen. Deze zouden ongeschikt zijn, omdat ze een groot deel van het jaar droog staan. Ook Kamsalamander zou (kunnen) voorkomen in de Ambtswaard. Deze soort kan juist wel voorkomen in droogvallende sloten. Er is geen nader onderzoek gedaan, het is niet bekend waar de soorten binnen de Bemmelse Waard voorkomen. Het omvormen van de huidige landbouwpercelen met o.a. maïs naar een 'natuurlijker beheer' lijkt positief in het algemeen, maar het is niet bekend wat "omvorming naar natuurlijker beheer" precies inhoudt en of er negatieve effecten kunnen optreden op de soorten.
- Vissen: Mogelijk komt een nieuw beschermde soort voor: de Kwabaal. Als deze alleen in de Waal voorkomt, is er waarschijnlijk geen risico, maar de aanvrager gaat niet in op deze soort. De centrale zandwinplas en de westelijke recreatieplas zijn bemonsterd op vis en daar zijn de Grote modderkruiper en de Kwabaal niet aangetroffen. Potentieel leefgebied van de Grote modderkruiper is (waarschijnlijk) beperkt tot de westelijke strang en enkele waterplassen dicht langs de winterdijk. Deze locaties blijven onaangetast en er heeft geen aanvullend onderzoek plaatsgevonden. De vraag blijft of er geen verandering in plannen optreedt, of dat er mogelijk toch negatieve effecten zijn op de niet onderzochte locaties.
- De Rivierrombout is waargenomen aan een zandstrandje bij de Waal.

De functionaliteit van het projectgebied voor de Rugstreepad verdwijnt door de voorgenomen activiteit. Door het wegvangen en in een ander geschikt terrein weer uitzetten van de Rugstreepad blijft de populatie behouden voor de Bemmelse Waard. De geschiktheid van de hele Bemmelse Waard blijft nagenoeg gelijk voor de Rugstreepad. Ook in de uitgangssituatie verschillen de plekken waar de Rugstreepad voorkomt van jaar tot jaar. De veranderingen in weersomstandigheden en de werkzaamheden maken dat er elk jaar andere plekken geschikt zijn voor deze pionierssoort. Geschikt terrein raakt door verdere begroeiing vaak langzaam ongeschikt, terwijl op andere plekken weer geschikte nieuwe kale of zandige terreinen met regenwaterplassen ontstaan door nieuwe werkzaamheden. Wij zijn het eens met de aanvrager dat bij de voorgenomen uitvoeringswijze de functionaliteit van de Bemmelse Waard ongeveer gelijk kan blijven voor de Rugstreepad. Daarbij dient wel expliciet te worden zorggedragen voor voldoende leefgebied, ook aan het einde van het voorgenomen project.

De aanvrager gaat niet in op de werkwijze en het is niet duidelijk waar met dumpers gereden gaat worden voor het project. Als dit ten behoeve van het project plaatsvindt hoort het ook bij de aangevraagde activiteiten en dan zijn er mogelijk ook maatregelen nodig buiten de projectlocatie – als daar Rugstreepad voorkomt - om doden en verwonden van Rugstreepad te voorkomen.

Er zijn enkele extra maatregelen nodig om de functionaliteit van het hele gebied zo goed mogelijk te behouden en om doden en verwonden zo veel mogelijk te voorkomen. De aanvrager draagt de verantwoordelijkheid voor het zorgen voor steeds voldoende grondhopen die kunnen dienen als winterverblijf en plassen waar lang genoeg regenwater in blijft staan om als voortplantingsplek te kunnen dienen. Bij transport van en naar het projectgebied dient ook rekening te worden gehouden met de Rugstreepad. Hiertoe zijn extra voorschriften opgenomen bij deze ontheffing (2de deel van voorschrift 14 en heel voorschrift 15 en 16).

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soort en verbod uit de aanvraag. De aanvrager heeft alleen aangevraagd voor Artikel 3.5 lid 4, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen of vernielen. Er is telefonisch en per e-mail contact geweest. Ook volgens de Gedragscode Zorgvuldig Winnen is bij vangen en verplaatsen sprake van meer overtredingen. De aanvraag is niet uitgebreid naar meer verbodsartikelen. In dit geval worden meer artikelen overtreden, er vindt ook verstoring plaats, de dieren worden gevangen en verplaatst en uitgezet op enige afstand van het projectgebied, binnen de Bemmelse Waard. Vangen en verplaatsen wordt uitgevoerd om doden en verwonden te voorkomen. De aanvrager geeft geen informatie over de wijze van vangen en de methode, maar gaf wel aan dat de Ambtswaard de plek is waar de dieren naartoe zullen worden verplaatst en dat dit onder begeleiding van een deskundige wordt gedaan.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Met de voorgenomen werkwijze wordt leefgebied van de Rugstreepad zo veel mogelijk ontzien doordat alleen het oostelijk deel wordt vergraven, terwijl aanvankelijk ook het westelijk deel zou worden vergraven.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er is geen andere wijze waarop men natuurwaarden blijvend kan behouden. In dit geval gaat het leefgebied door de afgraving de oever van een plas vormen welke naar ervaring snel zal bebossen. Het leefgebied van de Rugstreepad zal daardoor binnen 1 tot enkele jaren ongeschikt raken. Ook als er niets wordt gedaan zou er na langere tijd zoveel begroeiing ontstaan dat het huidige leefgebied ook ongeschikt zou raken voor de Rugstreepad. Aangezien het een pionierssoort is, zal deze steeds weer naar nieuwe voor hem aantrekkelijke terreinen verhuizen.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belangen

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Dit is aangegeven in tabel 1.

De extra zandwinning is nodig en dient een maatschappelijk belang. Met de zandwinning wordt ook het uiteindelijk afwerken en inrichten van het hele gebied mogelijk gemaakt. Dit dient het belang van flora en fauna zelf. De verschillende habitats en instandhoudingsdoelen worden gediend met het onderhavige project. Voor de Rugstreepad is de uiteindelijke uitkomst neutraal bij naleving van de ontheffing, maar voor overige soorten en doelen is er veel natuurwinst te verwachten van het project.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten
Doordat er steeds in de Bemmelse Waard geschikt leefgebied zal zijn, van jaar tot jaar op een andere plek, en doordat de populatie behouden blijft voor de Bemmelse Waard door de Rugstreepad te vangen en te verplaatsen vanuit het projectgebied, blijft de functionaliteit ongeveer gelijk en daarmee blijft de staat van instandhouding ook behouden. Om zeker te zijn dat er ook na afronding van het project geschikte habitats blijven voor de Rugstreepad is een extra voorwaarde opgenomen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Rugstreepad

Zienswijze

Zienswijze van Stichting Bewonerscomité Groenlanden te Ooij, gedateerd 22 augustus 2018

- De effecten van de in het plangebied voorgenomen activiteiten op allerlei natuurwaarden in en rond het plangebied zijn niet duidelijk. De Provincie geeft in haar beoordeling duidelijk aan dat de informatie daarvoor ontbreekt. In de nadere toelichting wordt in 9 punten verder ingegaan op welke werkzaamheden en effecten op beschermde soorten onduidelijk zijn. De ontheffing kan niet verleend worden, omdat er onvoldoende gegevens zijn om de situatie te beoordelen.
- In haar beoordeling gaat de Provincie niet inhoudelijk in op de samenhang van deze ontheffing met het vigerende bestemmingsplan, de vigerende ontgrondingsvergunning en de vigerende milieuvergunning. Er is kans dat de activiteiten zoals beschreven in de ontheffing, kunnen leiden tot overtredingen van met de milieuvergunning vanwege verkeersbewegingen, geluidsoverlast en lichtoverlast en mogelijk ook van de ontgrondingsvergunning en het bestemmingsplan, waar het gaat om exacte locaties van de activiteiten. In punt 1, 5, 9 wordt daarbij ook gerefereerd aan overige wet- en regelgeving.

Reactie op zienswijze

- Naar aanleiding van punt 1 t/m 9. Het plangebied waarvoor de ontheffing geldt is het voormalig installatieterrein, waar jaren met hoge dynamiek werd gewerkt en waar een pionierssituatie was ontstaan (kale, onbegroeide grond). Het terrein is langzaam aan het dichtgroeien. Voor het onderhavige plangebied is wel voldoende goed in beeld gebracht welke werkzaamheden men daar gaat uitvoeren en ook dat de enige beschermde soort binnen het plangebied de Rugstreepad is. Alle genoemde soorten waarop mogelijk effecten zijn te verwachten, zijn misschien aanwezig buiten het plangebied. Bij werkzaamheden die binnen het voormalige installatieterrein plaatsvinden, zijn, vanwege de aard van het terrein (weinig biodiversiteit, weinig voedsel, weinig soorten) geen negatieve effecten te verwachten op andere beschermde soorten die mogelijk nabij of verder weg van het plangebied aanwezig zouden kunnen zijn. Omdat er mogelijk over land van en naar het plangebied wordt gereden, is een extra voorwaarde opgenomen om negatieve effecten op de Rugstreepad, buiten het plangebied te voorkomen (voorschrift 15). De ontheffing is alleen geldig binnen het plangebied, alleen voor de genoemde werkzaamheden en alleen voor de soort Rugstreepad. De ontheffing kan in dit geval verleend worden.

- Een toetsing in het kader van de Wnb aan soorten staat los van de overige wetgeving en vergunningen en wordt apart daarvan beoordeeld. In de vigerende ontgrondingsvergunning en Nbwetvergunning worden meer en andere activiteiten genoemd in een groter gebied dan in de ontheffingsaanvraag. In de Wnb-ontheffingsaanvraag wordt alleen aangevraagd voor Rugstreepad, maar er worden ook andere beschermde soorten genoemd. Mochten overige beschermde soorten aangetroffen worden bij activiteiten in en rond het plangebied, of elders in de Bemmelse Waard, dan dient daarvoor ontheffing aangevraagd te worden. Onderhavige ontheffing geldt alléén voor het deelgebied van de Bemmelse Waard zoals aangegeven in Bijlage 1 en alléén voor de soort rugstreepad.

Bij deze inhoudelijke behandeling is niet getoetst op ontvankelijkheid van de indiener van de zienswijze.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

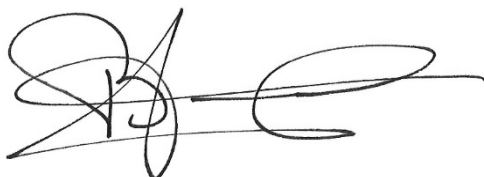
OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Namens gedeputeerde Staten van Gelderland

Hans Boerdam
Teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na publikatie van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Bijlagen

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Kaart vindplaats Rugstreeppad

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

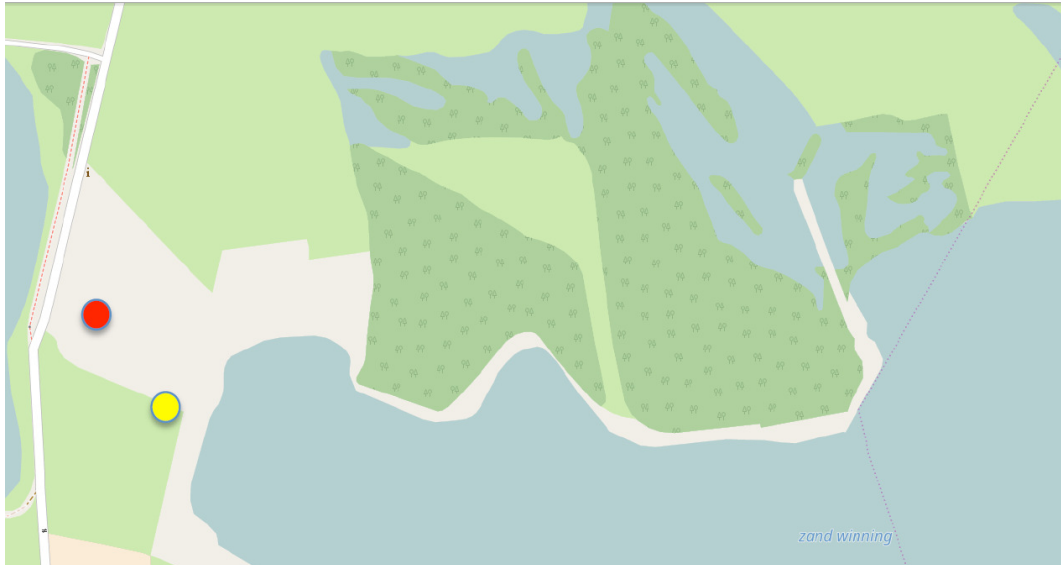

Figuur 1 Ligging voormalige installatieterrein (rood omcirkeld) in de Bemmelse Waard (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license)

Begrenzing plangebied

BIJLAGE 2
Kaart vindplaats Rugstreepad

Figuur 3 Vindplaatsen van Rugstreepad in de Bemmelse Waard (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0).